

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

**ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи психотерапії

для студентів

Освітньої програми:	Психологія
Рівня вищої освіти:	першого (бакалаврського)
на здобуття освітнього ступеню:	бакалавр
за спеціальністю:	053 Психологія
галузі знань:	05 Соціальні та поведінкові науки

Рівне – 2020

Робоча програма: Основи психотерапії
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія

28 серпня 2020 р. ____ с.

Розробник: к.психол.наук, доц. Гришук М.М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології

Протокол від 28 серпня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри _____ доц. Михальчук Ю.О.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією педагогічного факультету

Протокол від «27» 08 2020 року № 1

Голова _____ доц. Хом'як О.А.
(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми «Психологія» зі спеціальності 053 Психологія у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки рівня вищої освіти першого (бакалаврського)

доц. Мороз О.І. _____

© _____, 2020

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Рівень вищої освіти, Галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5 / 5 Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 150/150 Кількість змістових модулів – 1	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 053 Психологія Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
		4-й	4-й
		Семестр	
		7-й	7-й
		Лекції	
		год. 20	год.8
		Практичні, семінарські	
		год. 20	год.8
		Лабораторні	
		год. 10	
		Самостійна робота	
		год. 100	134 год.
Індивідуальні завдання: 50/68 год.			
Вид контролю 7-й семестр: іспит			

2. Мета та завдання курсу

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи психотерапії», складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 053 Психологія за освітньо-професійною програмою Психологія.

Мета: формування у студентів знань про теоретичні основи психотерапевтичної практики; показання та обмеження для здійснення психотерапії; принципи організації психотерапевтичної інтервенції; сучасні напрямки вітчизняної та світової психотерапії.

Завдання: сформулювати уявлення щодо психотерапії та її ролі в сучасному суспільстві; сформулювати уявлення щодо основних сучасних напрямків психотерапії; сформулювати уявлення про особливості консультативного та психотерапевтичного процесу і психотехнік різних методів психотерапії.

Майбутні психологи навчатися: застосовувати методи психотерапії у різних сферах людської життєдіяльності, використовувати психологічну інформацію для організації психотерапевтичної роботи; аргументувати вибір методів психотерапії; складати програми індивідуальної і групової психотерапії особистості; складати програми індивідуальної і групової психотерапії відносин педагогів і батьків до школярів різного віку; ставити у відповідність педагогічним проблемам сховані в них психологічні; висувати гіпотези про причини особистісних відхилень і складати план їхньої перевірки.

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти, майбутні психологи **набувають таких програмних компетентностей: ЗКЗ (загальні компетентності), СК (спеціальні, фахові, предметні компетентності).**

ЗК-1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ФК 4. Здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК 5. Організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

ФК 7. Приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК 8. Оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК 9. Дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК 11. Аналізувати і впроваджувати у практику результати наукових і прикладних досліджень.

Результати навчання за дисципліною

Опанувавши дисципліну, студенти повинні мати такі **програмні результати навчання:**

ПРН 1: Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН 4: Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН 7: Вирішувати складні фахові завдання (практичні та дослідницькі) з опорою на доступні ресурси.

ПРН 9: Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

ПРН 13: Втілювати результати наукового пошуку у практичну діяльність.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психотерапія – нова наука про людину.

Тема 1. Теоретико – методологічні аспекти психотерапевтичної допомоги.

Витоки і напрями розвитку психологічної допомоги.

Література: основна [1, 2, 3, 8, 10, 17, 18,48,50] допоміжна [1,5.13,23]

Тема 2. Психодинамічна категорія психотерапії.

Література: основна [4, 8, 12,15, 17, 24,29,41,53] допоміжна [6, 10,18,25]

Тема 3. Гуманістична категорія психотерапії.

Література: основна [6, 7, 10, 16, 18,23,30,42,55] допоміжна [1, 3,6, 20]

Тема 4. Поведінковий напрям психотерапії.

Література: основна [6, 7, 10, 14, 16, 33,46, 54] допоміжна [6, 7, 8,17,22]

Тема 5. Сімейна психотерапія.

Література: основна [4, 5, 10, 11, 15, 18,27, 39,51] допоміжна [4,11,15,21]

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Психотерапія – нова наука про людину.												
Тема 1. Теоретико – методологічні аспекти психотерапевтичної допомоги. Витоки і напрями розвитку психологічної допомоги.	30	4	4			20	24					26

Тема 2. Психодинамічна категорія психотерапії.	30	4	4	2		20	24	2	2			26
Тема 3. Гуманістична категорія психотерапії.	30	4	4	4		20	24	2	2			30
Тема 4. Поведінковий напрям психотерапії.	30	4	4	2		20	24	2	2			26
Тема 5. Сімейна психотерапія.	30	4	4	2		20	24	2	2			26
Разом за змістовим модулем 1	150	20	20	10		100	150	8	8			134

5.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретико – методологічні аспекти психотерапевтичної допомоги.	4/
2	Психодинамічна категорія психотерапії.	4/2
3	Гуманістична категорія психотерапії.	4/2
4	Поведінкові	4/2
5	Сімейна психотерапія	4/2
	Разом	20/8

6. Самостійна робота (100/134 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Опрацюйте Етичний кодекс психотерапевта УСП	4
2	Опрацюйте техніки первинного інтерв'ю	8
3	Опрацюйте техніки взаємодії психолога та психотерапевта з учасниками психотерапевтичної групи.	8
4	Опрацюйте техніки структурного напрямку С.Мінухіна.	8
5	Опрацюйте техніки стратегічного напрямку Дж. Хейлі	8
6	Опрацюйте техніки психоаналізу З.Фрейда.	8
7	Опрацюйте техніки індивідуальної психології А.Адлера.	8
8	Опрацюйте техніки аналітичної психології К.Г.Юнга.	8
9	Опрацюйте техніки клієнт-центрованої терапії К.Роджерса.	8
10	Опрацюйте техніки психодрами Я.Морено..	8
11	Опрацюйте техніки гештальттерапії Ф. Перлза.	8
12	Опрацюйте техніки поведінкового напрямку психотерапії.	8
13	Опрацюйте техніки провідних напрямів сімейної психотерапії	8
	Разом	100

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1.				
Тема 1. Теоретико-методологічні аспекти психотерапевтичної допомоги.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, психологічне есе на тему: 1. Психотерапія – нова наука про людину, 2. Ефективний напрям психотерапії.	основна [1, 2, 3, 8, 10, 17, 18, 48, 50] допоміжна [1, 5, 13, 23]	3
Тема 2. Психодинамічна категорія психотерапії.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, психологічне есе: описати 5-10 кризових ситуацій в житті людини або в особистому житті або в житті рідних / друзів; описати типи ставлень людини до кризової ситуації та характеризувати їх за ознакою конструктивності або деструктивності	основна [4, 8, 12, 15, 17, 24, 29, 41, 53] допоміжна [6, 10, 18, 25]	3
Тема 3. Гуманістична категорія психотерапії.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття;	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, та розробити схему психологічної допомоги людині, що пережила психотравму різної етіології	основна [6, 7, 10, 16, 18, 23, 30, 42, 55] допоміжна [1, 3, 6, 20]	3
Тема 4. Поведінковий напрям психотерапії.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, опрацювання методики	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, Реферат / презентація	основна [6, 7, 10, 14, 16, 33, 46, 54] допоміжна [6, 7, 8, 17, 22]	3

		«Дитина, що переживає розлучення батьків»		
Тема 5. Сімейна психотерапія.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, використовуючи класичну технологію ссп змодельовати консультативну бесіду із подружньою парою й з клієнтами в батьківсько-дитячому сетінгу, психологічне есе на тему «Емоційні переживання психологів в роботі з сім'єю.	основна [4, 5, 10, 11, 15, 18, 27, 39, 51] допоміжна [4, 11, 15, 21]	

8. Індивідуальні завдання.

1) підготовка реферативного повідомлення / презентації на тему (на вибір студента):

1. -Витоки і напрями розвитку психологічної допомоги.
2. -Проблематика психотерапії у загальному контексті вітчизняної психології кінця XIX - поч. XX ст..
3. Психодрама З. Фрейда.
4. Підходи З.Фрейда до структури особистості та генезису невроту.
5. -Індивідуальна психологія А.Адлера.
6. -Підходи А.Адлера до структури особистості та генезису невроту.
7. Аналітична психологія К.Г.Юнга.
8. Підходи К.Г.Юнга до структури особистості та генезису невроту.
9. -Клієнт-центрована терапія К.Роджерса.
10. -Підхід К.Роджерса до структури особистості та генезису невроту.
11. Психодрама Я.Морено.
12. -Підхід Я.Морено до структури особистості та генезису невроту.
13. Гештальттерапія Ф. Перлза.
14. -Підхід Ф. Перлза до структури особистості та генезису невроту.
15. -Наукове та соціокультурне обґрунтування появи поведінкового напрямку психотерапії.
16. -Уявлення про людину та поняття особистості в поведінковому напрямі психотерапії. Новітні течії та техніки психотерапії.
17. -Системна сімейна психотерапія.

2) підготовка психотехнік (5-7) в роботі із людиною, що переживає тривогу.

9. Методи навчання

I. Організація, самоорганізація та здійснення навчально-пізнавальної діяльності за джерелом передання і сприймання навчальної інформації: словесні (розповідь,

бесіда, лекція, пояснення, інструктаж) і практичні (вправи, алгоритмізація, практична робота, активне соціально-психологічне навчання);

за ступенем самостійності мислення студентів: репродуктивні і творчі методи;

за логікою передання і сприймання навчальної інформації: індуктивні (узагальнення), дедуктивні (конкретизація), аналітичні, синтетичні – навчальний аналіз, синтез, установлення причинно-наслідкових зв'язків;

за ступенем керівництва навчальною роботою студентів: самостійна робота студентів, робота з книгою.

II. Стимулювання та мотивація навчально-пізнавальної діяльності

Дидактичні (ділові, ситуативно-рольові та ін.) ігри, навчальні дискусії, інтерактивні методи навчання

III. Контроль і самоконтроль, аналіз та оцінювання результатів навчання

Індивідуальне і фронтальне опитування, письмові контрольні роботи

10. Методи контролю

- Поточне тестування.
- Перевірка завдань самостійної роботи.
- Перевірка індивідуальної роботи.
- Поточний контроль.
- Семестрова форма контролю.

11. Питання до іспиту з курсу

1. Теоретико – методологічні аспекти психотерапевтичної допомоги.
2. Витоки і напрями розвитку психологічної допомоги.
3. Проблематика психотерапії у загальному контексті вітчизняної психології кінця XIX - поч. XX ст.
4. Мета, завдання та принципи психотерапії.
5. Кваліфікація, функції та етика психотерапевта.
6. Етапи психотерапевтичного процесу.
7. Провідні методи психотерапевтичного впливу.
8. Особливості взаємодії психолога та психотерапевта з учасниками психотерапевтичної групи.
9. Наукове та соціокультурне обґрунтування появи психоаналізу З.Фрейда.
10. Теорія психоаналізу та основні поняття.
11. Підходи З.Фрейда до структури особистості та генезису неврозу.
12. Техніки класичного психоаналізу.
13. Наукове та соціокультурне обґрунтування появи індивідуальної психології А.Адлера.
14. Теорія індивідуальної психології та основні поняття.
15. Підходи А.Адлера до структури особистості та генезису неврозу.
16. Техніки індивідуальної психології А. Адлера.
17. Наукове та соціокультурне обґрунтування появи аналітичної психології К.Г.Юнга.
18. Теоретичні положення аналітичної психології та основні поняття.
19. Підходи К.Г.Юнга до структури особистості та генезису неврозу.
20. Техніки аналітичної психології.
21. Наукове та соціокультурне обґрунтування появи клієнт-центрованої терапії К.Роджерса.
22. Теорія клієнт-центрованої терапії та основні поняття.
23. Підхід К.Роджерса до структури особистості та генезису неврозу.
24. Техніки клієнт-центрованої терапії К.Роджерса.
25. Наукове та соціокультурне обґрунтування появи психодрами Я.Морено..

26. Теорія психодрами Я.Морено та основні поняття.
27. Підхід Я.Морено до структури особистості та генезису неврозу.
28. Техніки психодрами Я.Морено.
29. Наукове та соціокультурне обґрунтування появи гештальттерапії Ф. Перлза. Теорія гештальттерапії Ф.
30. Підхід Ф. Перлза до структури особистості та генезису неврозу.
31. Етапи та техніки гештальттерапії.
32. Наукове та соціокультурне обґрунтування появи поведінкового напрямку психотерапії.
33. Теорія біхевіоризму: класичне обумовлення (І.П.Павлов), оперантне обумовлення (Б.Скінера), „модифікація поведінки”.
34. Уявлення про людину та поняття особистості в поведінковому напрямку психотерапії.
35. Новітні течії та техніки психотерапії.
36. Провідні напрями сімейної психотерапії: стратегічний напрям Дж. Хейлі, напрямок міланської школи та М.С.Палазоллі; стратегічний підхід, орієнтований на особистість, К.Вітакера; структурний напрямок С.Мінухіна. В.Сатір про практику сімейної психотерапії. Роль та технічні прийоми психотерапевта.
37. Техніки системної сімейної психотерапії.
38. Когнітивна психотерапія А.Бека.
39. Біоенергетичний аналіз А.Лоуена.
40. Теоретичні положення біоенергетичного аналізу А.Лоуена.
41. Тілесна організація при різних типах характеру.
42. Техніки роботи з тілом.
43. Теорія психосинтезу.
44. Техніки роботи із субособистостями, само ідентифікації та пізнанні волі.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування, самостійна робота, індивідуальна робота						Підсумковий контроль / залік	Сума
Змістовий модуль №1							
T1	T2	T3	T4	T5		40	100
12	12	12	12	12			

T1, T2 ... T5 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамєну, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13.Методичне забезпечення

1. Підручники.
2. Роздатковий матеріал.Психодіагностичні методики
3. Мультимедійні засоби. Презентації.

Рекомендована література Основна

1. Адлер А. Практика і теорія індивідуальної психології.— М., 1993.— 175с.
2. Ю.Алешина Индивидуальное и семейное консультирование. М. 1999г.
3. Г.С.Абрамова. Практическая психология .Екатеринбург. 1998г.
4. Бурлачук Л.Ф,Грабская И.А., Качарян А.С. Основы психотерапии. –Киев – Москва,1999.
5. Гринсон Р.Р. Практика і техніка психоаналізу.— Новочеркаськ, 1994.— 334с.Кондратенко В.Т. Общая психотерапия. Минск 1999.
6. Бубер М. Я і Ти.— М., 1993.— 174с.
7. Дрейкус-Фергюссон Е. Введення в теорію Альфреда Адлера.— Мінськ, 1995.— 52с.
8. Джонсон Р. Сновидіння і фантазії.— К., 1996.
9. Г.В.Бурменская. Возрастно- психологическое консультирование .МГУ, 1990 г.
10. О.Д.Бондаренко. Психологічна допомога особистості. Х. 1996 р.
11. С.В.Васьковская. Теория и практика психологического консультирования. К. 1995г.
12. С.В.Васьковская. Психологическое консультирование К. 1996г.
13. Введение в практическую социальную психологию.Под ред. Ю.М.Жукова М. 1997г.
14. Р.С.Немов. Основы психологического консультирования. М. 1999г.
15. А.Маслоу. Самоактуализация (Психология личности: тексты). М. 1982г.
16. Р.Мэй .Искусство психологического консультирования. М. 1994г.
17. Р.В.Овчарова. Справочная книга школьного психолога. М. 1993г.
18. Основы консультативної психології. Аналіз сучасних концепцій. К. 1992р.
19. Р.Нельсон – Джоун. Теория и практика консультирования. С-Пб. 1999.
20. Н.Козлов. Истинная правда, или М. 1999.
21. Н.Козлов. Формула личности. С-Пб. 1999.
22. Куттер П. Сучасний психоаналіз.— Спб.: "Б.С.К.", 1997.— 351с.
23. В. Панок. Основы практичної психології. К. 1999 р.
24. Р.Смидт. Групповая работа с детьми и подростками. М. 1999 г.
25. Психология. Под. Ред. А.А. Крылова. М. 1998 г.
26. Психологическая помощь и консультирование в практической психологии. Под ред. М.К.Тутушкиной. С- Пб.1999.

27. Психология .Словарь. Под ред. А.В.Петровского. М. 1990г.
28. Психотерапевтическая энциклопедия. Под ред. Б.Д.Карвасарского. С.Пб.1999г.
29. Рабочая книга школьного психолога. Под ред.И.В.Дубравиной. М. 1991 г.
30. Рудестам К. Групповая психотерапия. –М., 1990.
31. Сандлер Дж., Дэр К., Холдер А. Пациент і психоаналітик: основи психоаналітичного процесу. — Воронеж: НПО "Модек", 1993.
32. Семья в психологической консультации. Опыт и проблемы психологического консультирования. Под ред. А.А.Бодалева. М. 1989г.
33. Урсано Р., Зонненберг С., Лазар С. Психодинамическая психотерапия: Коротке керівництво. — М., 1992.
34. Фрейд А. Психологія "Я" і захисні механізми. — М.: Педагогік-Пресс, 1993.
35. Фрейд А. Введення в техніку дитячого психоаналізу.— Одеса, 1927.
36. Фрейд З. Введення в психоаналіз: Лекції. — М.: Нау-ка,1991.
37. Фрейд З. Тлумачення сновидінь.— Київ: Здоров'я 1991.
38. Фрейд З. Психологія несвідомого. — М.: Освіта, 1989.
39. Фрейд З. Психоаналітичні етюди. — Мінськ: Беларусь, 1991.
40. Хьел Л., Зінгер Д. Теории личности. –С-Пб., 1998.
41. Эйдемиллер Э.И., Юстицкий В.В. Семейная психотерапия –Л., 1990.
42. Сэмьюэлз Э., Шортер Б., Пліт Ф. Критичний словник аналітичної психології К.Г.Юнга.— М., 1994.— 182с.
43. Вільямс Д.Чи Перетинаючи границю.— Воронеж, 1994.
44. Фейдимен Дж., Фрейгер Р. Особистість і особистісний ріст.— Вып.1.— Ч.2.— М., 1991.
45. Хол Дж.А. Юнгианское тлумачення сновидінь.— Спб.,
46. 1996.
47. Шарп Д. Незримий ворон.— М., 1994.
48. Юнг К.Г. Про архетипи колективного бессознательно-го//Питання філософії.— 1988.— №1.— С.34-41.
49. Юнг К.Г. Наближаючи до несвідомого// Глобальні проблеми і загальнолюдські цінності.— М., 1990.
50. Юнг К.Г. Поняття колективного несвідомого// Психоаналіз і культурологія /Під ред. Л.И.Бондаренко, С.А.Таглина, А.В.Баженова.— Харків, 1991.— С.192-203.
51. Юнг К.Г. Символ і архетип.— М., 1991.
52. Юнг К.Г. Психологічні типи.— М.,1992.— 104с.
53. Юнг К.Г. Аналітична психологія (Тэвистокские лекції).- Спб., 1994.
54. Юнг К.Г. Лібідо, його метаморфози і символи.— Спб., 1994.— 415с.
55. Юнг К.Г. Спогаду. Сновидіння. Міркування.— Київ, 1994.— 406с.
56. Юрченко В. М., Грищук М. М. Теоретичні засади досліджень впливу сім'ї на невротизацію дітей та шляхів її ранньої психокорекції / Психологія: реальність і перспективи. Збірник наукових праць, Випуск 14. – Рівне: РДГУ. 2020. – с.
57. Юрченко В. М., Грищук М. М.Сімейна системна психотерапія як засіб психокорекції початкової невротизації дітей шкільного віку / Вісник Львівського університету. Л.: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, Сер. психол. науки.–2020.–Вип 6, 157-165 с.
58. Юрченко В. М., Грищук М. М. Системні аспекти вивчення зв'язку вікових криз з до невротичними станами у дітей шкільного віку. Теорія і практика сучасної

психології. Класичний приватний університет: Видавничий дім «Гельветика», 2020 р., № 1, Т. 2, 189 -195 с.

59. Юрченко В. М., Гришук М. М., Мороз О. І. Системна сімейна психотерапія як практичний засіб роботи психологів системи освіти України / Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія» : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, червень 2020. № 11. – 190-197 с.

Допоміжна

1. Barrett-Lennard G.T. Dimensions of the therapist response as causal factors in therapeutic change//Psychological Monographs, 1962.— 76(43, N562).
2. Bozart J.D., Brodley B.T. Client-centered Psychotherapy//Person-centered review.— 1986.— Vol. 1, N3.— P. 262-271.
3. Bozart J.D. The evolution of Carl Rogers as a therapist// Person-centered review.— 1990.— Vol.5, N4.— P.386-393.
4. Devonshire Ch.M. Person-centered theory// The person-centered approach and cross-cultural communication. An international review.— Vol.1.— Dublin: Center for Cross-Cultural Communication, 1991.— P.15-42.
5. Hepper P.P., Rogers M.E., Lee L.A. Carl Rogers: reflections on his life//J. of Counselling and Development.— 1984.— 63.— P. 14-63.
6. Meador B.D., Rogers C.R. Person-centered therapy//Current Psychotherapies/R.J. Corsini (ed.).— ITASCA, IL: F.E. Peacock.— P.142-195.
7. Raskin N.J., Rogers C.R. Person-centered therapy // R.J. Corsini, D. Wedding.Fourth ed. ITASCA, IL: F.E.Peacock Publ., inc., 1989.— P.155-194.
8. Rogers C.R. Counselling and Psychotherapy.— Boston: Houghton Mifflin Co., 1942.
9. Rogers C.R. Client-centered therapy: its current practice, implications and theory.— Boston, 1951.
10. 192
11. Rogers C.R., Dymond R.E. Psychotherapy and personality change.— Chicago: University of Chicago Press, 1954.
12. Rogers C.R. The necessary and sufficient condition of personality change //J. of Consulting Psychology.— 1957.— 21.— P.95-103.
13. Rogers C.R. A theory of personality and interpersonal relationships as developed in the client-centered framework//S.Koch (ed.). A study of a science. Vol.3. Formulation of the person and social context.— New York: McGraw — Hill, 1959.— P.184-256.
14. Rogers C. On becoming a person.— Boston Houghton Mifflin, 1961.
15. Rogers C.R. Freedom to learn: A review of what education might become.— Columbus, Ohio: Charles E. Merrill Pub.Co., 1969.
16. Rogers C.R. Carl Rogers on encounter groups.— New York: Harper and Row, 1970.
17. Rogers C.R. A way of being.— Boston: Houghton Mifflin.1970.
18. Rogers C.R., Segal R.H. Psychotherapy in process the case of Miss Mun (film).— Pittsburgh: Pennsylvania State University Psychological Cinema Register, 1955.
19. Strupp H.H. An objective comparison of Rogerian and Psychoanalytic techniques //J.of Consult. Psychol.— 1955.— Vol.19, N1. — P.1-7.
20. Лийте Г. Психодрама: теорія і практика. Класична психодрама Я.Л.Морено.— М., 1994.— 352с.
21. Киппер Д. Клінічні рольові ігри і психодрама.— М., 1993.— 222с.
22. Zimring F. Something about the therapist//Ed.Corsini R. Five therapists and a client.— New York: Peacock Publ., Inc., 1991
23. Наранхо К. Гештальттерапия: Відношення і Практика атеоретического емпіризму.— Воронеж, 1995.— 304 с.

24. Перлз Ф. Гештальтподход і Свідок терапії.— М.,1996.— 235 с.
25. Рейнуотер Дж. Це у ваших силах. Як стати власним психотерапевтом.— М., 1992.— 240 с.
26. Beck A.T. Cognitive theory and emotional disorders.— New-York, 1976.— 356 p.

Інформаційні ресурси

1. <http://psy.piter.com/library/>
2. <http://psy.rin/article/>
3. www.psych.uw.edu.p
4. www.psychologia
5. www.Uaua.info
6. www.mirsemji.com.ua
7. www.roditeli.ua
8. www.coob.ru